

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	studia stacjonarne:	M#2-S2-MiBM-305
	studia niestacjonarne:	M#2-N2-MiBM-305
Nazwa przedmiotu	Historia Designu	
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	History of Design	
Obowiązuje od roku akademickiego	2024/2025	

USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

Kierunek studiów	MECHANIKA I BUDOWA MASZYN
Poziom kształcenia	II stopień
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma i tryb prowadzenia studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
Zakres	
Jednostka prowadząca przedmiot	Katedra Metrologii i Niekonwencjonalnych Metod Wytwarzania
Koordinator przedmiotu	dr hab. inż. Marcin Graba, prof. PŚk
Zatwierdził	dr hab. Jakub Takosoglu, prof. PŚk, Dziekan Wydziału Mechatroniki i Budowy Maszyn

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Przynależność do grupy/bloku przedmiotów	Przedmiot kształcenia ogólnego	
Status przedmiotu	obowiązkowy	
Język prowadzenia zajęć	polski	
Usytuowanie w planie studiów - semestr	studia stacjonarne	Semestr III
	studia niestacjonarne	Semestr III
Wymagania wstępne		
Egzamin (TAK/NIE)	NIE	
Liczba punktów ECTS	1	

Forma prowadzenia zajęć		wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	inne
Liczba godzin w semestrze	studia stacjonarne:	15				
	studia niestacjonarne:	9				

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Kategoria	Symbol efektu	Efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01	Ma znaczącą wiedzę na temat historii różnych rozwiązań technicznych stosowanych w obszarze szeroko rozumianego projektowania – projektowania inżynierskiego, zwłaszcza w zakresie mechaniki i wzornictwa przemysłowego.	MiBM2_W04
	W02	Ma historyczną wiedzę w zakresie etapów budowy maszyn, projektowania, części maszyn, prototypowania, szeroko rozumianego designu, oceny właściwości eksploatacyjnych i zużycia. Posiada wiedzę dotyczącą zmian historycznych w cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych. Zna i wie, czym jest schemat syntezy produktu oraz schemat życia wyrobu.	MiBM2_W07
Umiejętności	U01	Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, dotyczące historii mechaniki i budowy maszyn, historii projektowania, historii stosowanych rozwiązań konstrukcyjnych oraz historii prototypowania.	MiBM2_U03
Kompetencje społeczne	K01	Ma świadomość o konieczności samodzielnego uzupełniania i poszerzania wiedzy z zakresu historii projektowania i wzornictwa przemysłowego. Krytycznie potrafi ocenić posiadaną wiedzę. Posiada umiejętność pozyskiwania nowych informacji historycznych zarówno z literatury, jak i od ekspertów z dziedziny projektowania i wzornictwa przemysłowego, w tym z zakresu mechaniki i budowy maszyn.	MiBM2_K01
	K02	Świadomy jest ważności pozatechnicznych aspektów i skutków działalności inżynierskiej na przestrzeni lat, świadomy jest osiągnięć historycznych w zakresie wzornictwa przemysłowego oraz jego wpływu na poprawę bytu i bezpieczeństwo ludzi.	MiBM2_K02

TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć	Treści programowe

wykład	Wprowadzenie do historii designu (1h): definicja designu przemysłowego; rola wzornictwa w społeczeństwie i gospodarce; związek designu z technologią, sztuką i kulturą. Wzornictwo przedindustrialne i początki rewolucji przemysłowej (2h): tradycyjne rzemiosło i wpływ technik rękodzieła na przedmioty użytkowe; rewolucja przemysłowa (XVIII–XIX wiek): masowa produkcja, nowe materiały (np. żeliwo, stal) i początki standaryzacji; William Morris i ruch Arts & Crafts: odpowiedź na industrializację. Secesja i wczesny modernizm (2h): charakterystyka secesji (Art Nouveau): styl organiczny, natura jako inspiracja; pionierzy modernizmu: Adolf Loos („Ornament i zbrodnia”), Peter Behrens i początki korporacyjnego designu; Bauhaus (1919–1933): zasady projektowania użytkowego, integracja sztuki i technologii. Wzornictwo międzywojenne i styl Art Deco (2h): Art Deco (1910–1940): luksus i elegancja w projektowaniu, wpływ nowych materiałów (chrom, bakelit); ruch De Stijl i wpływ minimalizmu (Theo van Doesburg, Gerrit Rietveld); rozwój wzornictwa przemysłowego w USA: początki streamliningu (Raymond Loewy). Design powojenny (1945–1960) (3h): odbudowa i optymizm powojenny: potrzeba funkcjonalnych, masowo produkowanych przedmiotów; skandynawski design: Hans Wegner, Alvar Aalto, zasady prostoty i ergonomii; Włochy i powojenny design (Olivetti, Fiat): od awangardy do funkcjonalizmu; początki wzornictwa elektronicznego (np. radio i sprzęt AGD). Design jako wyraz tożsamości kulturowej (1960–1980) (2h): rewolucja konsumencka: kolorowe i kreatywne projekty lat 60. (np. Verner Panton); postmodernizm w designie (Memphis Group, Ettore Sottsass); Związek wzornictwa z kontrkulturą i popkulturą (np. design psychodeliczny). Wzornictwo w erze cyfrowej i globalizacji (1980–2000) (2h): wpływ komputerów na proces projektowy (CAD); ikony designu lat 80. i 90. (np. Apple – Steve Jobs, Jony Ive; globalizacja i hybrydyzacja wzornictwa – dialog między kulturami). Współczesne trendy w designie (2000–nadal) (1h): design zrównoważony: ekologiczne materiały i gospodarka cyrkularna; minimalizm i projektowanie dla małych przestrzeni (np. Tiny Living); technologia jako siła napędowa: druk 3D, Internet Rzeczy (IoT); współczesne wyzwania: etyka w designie, projektowanie inkluzywne.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol efektu	Metody sprawdzania efektów kształcenia					
	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Projekt	Sprawozdanie	Inne
W01			X			X
W02			X			X
U01			X			X
K01						X
K02						X

FORMA I WARUNKI ZALICZENIA

Forma zajęć	Forma zaliczenia	Warunki zaliczenia
wykład	zaliczenie z oceną	Zaliczenie testu końcowego na co najmniej 50%; Przygotowanie prezentacji na temat związany z wykładem (wykład odwrócony) i uzyskanie z niego oceny co najmniej 50%; Ocena końcowa to średnia ważona z testu końcowego (waga 0,65) oraz ocena z prezentacji – wykład odwrócony (waga 0,35).

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Bilans punktów ECTS												
Lp.	Rodzaj aktywności	Obciążenie studenta										Jednos tka
		studia stacjonarne					studia niestacjonarne					
		W	C	L	P	S	W	C	L	P	S	
1.	Udział w zajęciach zgodnie z planem studiów	15					9					h
2.	Inne (konsultacje, egzamin)	2					2					h
3.	Razem przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	17					11					h
4.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	0,7					0,4					ECTS
5.	Liczba godzin samodzielnej pracy studenta	8					14					h
6.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach samodzielnej pracy	0,3					0,6					ECTS
7.	Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	0					0					h
8.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym	0,0					0,0					ECTS
9.	Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25					25					h
10.	Punkty ECTS za moduł <i>1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta</i>	1										ECTS

LITERATURA

1. John Heskett – Design: A Very Short Introduction,
2. Charlotte Fiell, Peter Fiell – Industrial Design A–Z
3. Adrian Forty – Objects of Desire: Design and Society Since 1750
4. Jana Revedin – Bauhaus Spirit: 1919–1933
5. Victor Margolin – World History of Design (Vol. 1 & 2)
6. Penny Sparke – An Introduction to Design and Culture: 1900 to the Present
7. Christopher Frayling – Designing the Future: Modern Design and Technology
8. Thomas Hauffe – Design: A Concise History
9. Jonathan Woodham – A Dictionary of Modern Design
10. Aaron Betsky – Icons of Design: The 20th Century
11. "The Role of Design in the Industrial Revolution" – an article available in Design Issues (MIT Press).
12. Victoria and Albert Museum Online Collection – A database of projects, products, and movements related to the history of design: V&A Design Collection.
13. MoMA Design and Architecture – The collection of the Museum of Modern Art in New York: MoMA Design.
14. IDEO's Design History Timeline – An interactive overview of key moments in design history.
15. Cezary Wąs – Historia wzornictwa przemysłowego (in Polish)
16. Krzysztof Lenartowicz – Wzornictwo przemysłowe: między sztuką a techniką (in Polish)

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

17. Jan Gola – Historia i estetyka wzornictwa przemysłowego (in Polish)
18. Bolesław Stelmach (red.) – Design i konteksty kulturowe (in Polish)

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

*Projekt „Dostosowanie kształcenia w Politechnice
Świętokrzyskiej do potrzeb współczesnej gospodarki”
nr FERS.01.05-IP.08-0234/23*

WMiBM

Wydział Mechatroniki
i Budowy Maszyn